

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רז שליט"א
רבה של תל ציון, ראש ישיבת פלא יועץ

פלא יועץ

חיזוק ביד לומדי התורה היא אבן תחיה בעליה עץ חיים היא למחזיקים בה (משלי ג יח) ויהללוה בשערים מעשיה (משלי לא לא). וידוע אמרם ז"ל (קה"ר כג) שעתיד הקדוש ברוך הוא לעשות צל וחופה לבעלי מצוות אצל בעלי תורה שנאמר (קהלת ז) בצל החכמה בצל הכסף. ועוד אמרו (במדבר רבה יג יז), שהקדים לזבולון שהיה מחזיק קדם ליששכר שהיה לומד, כי גדול המעשה יותר מן העושה. ואמרו שחולק עם הבעל תורה לעולם הבא שוה בשוה.

מי ראה כזאת ומי שמע כאלה ולא יעשה זאת איפוא ליתן מעט כסף שהוא דבר שאין בו ממש, הבל הבלים לקנות מעדנים לנפשו וחלק טוב לעולם הבא, כמו התלמידי חכמים אשר אין להם מנוחה בעולם הזה ולא יתנו שינה לעיניהם ותנומה לעפעפיהם וחיי צער יחיו על התורה, והעשיר טוב לב משתה תמיד וחשוב כאלו יושב ולומד כמו התלמיד חכם ונוטל חלק כמוהו ממנו יהיה.

(רבנו אליעזר פאפו ספר "פלא יועץ"

ערך 'חיזוק')

מצות ביקור חולים

וירא אליו ה' - "יום שלישי למילתו היה, ובא הקב"ה ושאל בשלמומו". (ב"מ דף פו:).

הנה רבותינו אמרו (בסוטה יד): "אחרי ה' אלהיכם תלכו" - וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה, והלא כבר נאמר "כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא", אלא להלך "אחר מידותיו" של הקב"ה, מה הוא מלביש ערומים... ביקר חולים דכתיב: "וירא אליו ה'", אף אתה בקר חולים. ועוד אמרו (שבת קכז) דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעוה"ב וכו' ביקור חולים וכו'. ע"ש.

מכל זה למדין, גודל מצוותה לבקר את החולה, ואין הפרש בין שוכב בביתו לשוכב בבית החולים. וז"ל הש"ע (יו"ד סימן שלה): "מצוה לבקר חולים".

ורבנו אליעזר פאפו ב"פלא יועץ" (מערכת חולה) כתב: שמצוה זו רפויה וכו', ומה טוב שיתקנו בני חברה קדושה ששני אנשים אחרים יבקרו בכל יום את החולים.

ודע, כי כשבא לבקר החולה יש לו להתבונן, מה חסר לו לחולה, ויסדר לו. כי עיקר מצות ביקור חולים הוא לסעדו ולתומכו, ולראות מה צריך. וגם זו הזדמנות לתומכו בממון כפי הענין והכל בחכמה, אם בר הכי הוא. וז"ל רבנו בפלא יועץ (מערכת חולה): ואם איש עני הוא, עיקר מצות הביקור כדי שיראה את חסרונו, מה הוא צריך, וישתדל לסעדו ולתומכו ברפואות "ובכל צרכו", מידו או יהיה מעשה את אחרים. עכ"ל.

והנה ישנם אנשים שתחת לדבר דברים חיוביים וטובים, מדברים דברים שליליים. כגון אם יש לחולה מחלה פלונית, וזה המבקר נזכר שאדם אחר היה לו כזאת ומת מזה וכו', מתחיל המבקר לספר לחולה שלפניו כל זאת, וודאי אינו נכון. אלא אדרבא יתן לו "חיזוק" וידבר דברי עידוד ודברי תורה, ובכלל הדברים יספר סיפורי צדיקים וסיפורי ישועות ומופתים וכו', ותועלתן מרובה.

וכבר כתבו הראשונים שביקור חולים הוא כדי שיעשו לו דברים הצריכים לחוליו וימצא נחת רוח עם חבריו, כמ"ש הב"י (שם) בשם הרמב"ן. וע"ע להגרי"ח סופר שליט"א בספר זרע חיים (סימן כ).

ועוד כתב מרן הבית יוסף (שם) והביאו הרמ"א בהגה (ס"ד): "וכל שביקר ולא ביקש עליו רחמים, לא קיים המצוה". לפי"ז יש לברכו בפניו ולסעדו, והיתה שלימה מצוותו.

שבת שלום ומבורך!

שדאל זמשיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה.
כאן הובאו המסקנות בקצרה, ועוד חזון למועד אי"ח

ברכת הריח על גויבא

שאלה: האם מברכין ברכת הנותן ריח טוב בפירות על "גויבא"
תשובה: בודאי, כי כל פרי הנותן ריח טוב, מברך עליו ברכת הריח.

ברכת הריח כשבא לאוכלו

שאלה: האם אפשר לברך ברכת הריח גם כשבא לאכול את הפרי, כן או רק כשמריח מבלי לאכול.
תשובה: כשבא לאכול, אינו מברך. רק שרוצה רק להריח אע"פ שעומד אח"כ לאכילה.

נוסח ברכת הריח

שאלה: מה נוסח הברכה על פירות עם ריח טוב.
תשובה: ברוך אתה ה' אמ"ה "הנותן ריח טוב בפירות". או "אשר נתן ריח טוב בפירות".

ברכת ריח הצפורן

שאלה: מה ברכת הריח על ה"ציפורן".
תשובה: ברכתו בורא עצי בשמים. ולמנהג בני אשכנז "מיני" בשמים.

שאלות ניתן להפנות לת.ד. 57124 ירושלים, או בפקס: 02-9709118,

או דרך מערכת הגליון בדוא"ל: dvartora1@gmail.com

אבו יקרה

אל רבי פישל מסטריקוב נכנס עני וביקש נדבה. נתן לו הצדיק סכום כסף נאה ונפרד ממנו לשלום. מה עשה העני, החליף את בגדיו ונכנס שנית אל הצדיק וביקש נדבה.

בנו של הצדיק הבחין בתרמית ולחש לאביו: "אבא, זה אותו עני. רמאי הוא". אולם רבי פישל התעלם מדבריו והעניק לו נדבה כאילו נכנס לראשונה.

כשיצא העני, אמר הצדיק לבנו: "הנח למסכן. העשירים עושים תחבולות כדי להרוויח כסף, ואיש אינו מגנה אותם על כך. אף העני רמוחח. להח מוחר ולו אסור?!"

הזפיעני!

הננו שמחים להודיע כי יצא לאור עולם הסט המבוקש שרבים צפו לאורו

משלחנם של מלכים

אור שרגא

ה' חלקים, על פרשיות השבוע, מתורתם של חכמי מרוקו ואגפיה

מעוטר בהסכמות נלהבות מגדולי ישראל שליט"א

הדפסה מפוארת ואיכותית בכתב מאיר עינים, בפיסוק מדוייק, ומחולק לפי כותרות ונושאים

הביאו ברכה אל בתיכם!

ניתן להשיג במוסדות מתן תורה 02-970-9118, או אצל המחבר שליט"א בטל': 02-586-4320

הגליון יוצא לאור על ידי מוסדות "מתן תורה" (ע"ר). ת.ד. 57124 ירושלים
לקבלת הגליון בדוא"ל שלחו ל: dvartora1@gmail.com

הגליון לעילי נשמת
הר' מאיר נעים בן זהבה זצ"ל
לנב"ע י' חשון תשע"ב